

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до додатка 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо преміювання та надання матеріальної допомоги студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти з метою заохочення кращих з них за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності» (реєстр. № 5087 від 17.02.2021), суб'єкт законодавчої ініціативи – народні депутати України Шпак Л. О., Лис О. Г. та інші.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується змінити назву бюджетної програми за КПКВК 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти» з метою надання можливості в рамках цієї програми преміювати та здійснювати виплати матеріальної допомоги студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту реалізація його положень не потребуватиме додаткових витрат із Державного бюджету України.

Водночас зауважуємо, що реалізація законопроекту потребуватиме додаткових видатків державного бюджету на виплату премій та матеріальної допомоги студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти.

Визначити вартісну величину впливу законопроекту на показники бюджетів неможливо у зв'язку з відсутністю вихідних даних (щодо кількості стипендіатів, яким будуть виплачуватися премії та матеріальна допомога).

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття.

Прийняття проекту Закону України вплине на виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», оскільки набере чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [31.07.2019 0:00:00](#) по [31.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

07010-03-3/7732 від 11.03.2021

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Щодо відповідності положень проекту Закону нормам бюджетного законодавства

Проект Закону України не узгоджується з положеннями Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс).

Статтею 7 Кодексу до основних принципів бюджетної системи України віднесено принцип збалансованості та принцип цільового використання бюджетних коштів.

У Державному бюджеті України Міністерству освіти і науки за бюджетною програмою 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти» передбачено видатки виключно на виплату академічних стипендій.

Пропозиція щодо спрямування цих коштів на інші цілі, зокрема на виплату матеріальної допомоги студентам (курсантам), аспірантам, докторантам, призведе до порушення бюджетного законодавства, а також до браку коштів на виплату академічних стипендій та не сприятиме прозорому плануванню та спрямуванню видатків на виплату стипендій.

Відповідно до статті 119 Бюджетного кодексу України витрачання бюджетних коштів на цілі, що не відповідають бюджетним призначенням, встановленим законом про Державний бюджет України, є нецільовим використанням бюджетних коштів.

Щодо законодавчих підстав виплати матеріальної допомоги здобувачам вищої освіти

Відповідно до статті 32 Закону України «Про вищу освіту» заклади вищої освіти мають право встановлювати власні форми морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу.

Частиною третьою статті 70 цього Закону встановлено, що заклад вищої освіти у порядку, визначеному законом, та відповідно до статуту має право спрямовувати кошти на соціальну підтримку науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти та осіб, які навчаються у закладах вищої освіти.

Отже, відповідно до чинного законодавства матеріальна допомога студентам, аспірантам та докторантам не є обов'язковою гарантованою державною соціальною виплатою.

Право встановлення такої допомоги на сьогодні надано керівнику закладу освіти, а джерелом здійснення таких видатків згідно із законодавством є кошти загального та спеціального фонду, що передбачені кошторисом закладу.

Щодо загальних підходів до виплати стипендій

Як відомо, починаючи з 2017 року було змінено підходи до стипендіального забезпечення студентів.

Тоді було зроблено перший крок до осучаснення призначення стипендій, приведення правил їх призначення до загальноприйнятих у європейських країнах. Головний акцент зроблено на підтримці найкращих студентів за рейтингом успішності, що стимулює їх якісно здобувати освіту.

Вказане також надало можливість суттєво підвищити розміри стипендій, що позитивно було сприйнято в студентському середовищі.

Зазначене рішення також сприяло прозорості у використанні бюджетних коштів, оскільки було обмежено видатки на виплату академічних стипендій та інших соціальних виплат.

Міністерство фінансів України неодноразово пропонувало Міністерству освіти і науки України у разі наявної економії коштів на виплату стипендій спрямувати такі кошти на підвищення розміру стипендій (перегляд розмірів не здійснювався з 2017 року), що стане дійсно потужною підтримкою для найкращих студентів.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Оскільки реалізація положень законопроекту не сприятиме ефективному та цільовому використанню бюджетних коштів, не відповідає вимогам бюджетного законодавства, його прийняття не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ